

Ändringar av Allmänna bestämmelser för depå och depå-/konto-, samt depåavtal och depå-/kontoavtal, beslutade av juristgruppen den 25 januari samt den 26 april 2022

Ändringarna som beslutades den 25 januari föranleddes av att ikraftträdandet av Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/1229 av den 25 maj 2018 om ändring av direktiv 2007/36/om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 vad gäller tekniska tillsynsstandarder om avvecklingsdisciplin (CSDR) består i huvudsak av följande tillägg:

- Att berörda parter, i de fall en värdepappersaffär inte kan avvecklas i sin helhet, ska genomföra ersättningsköp¹, avveckla den del av värdepappersaffären som kan avvecklas eller betala kontantersättning, samt hur detta ska gå till, enligt EU:s förordning (EU) 2018/1229 om avvecklingsdisciplin.
- Att institutets rätt att vidaredebitera kunden sådana avgifter som debiterats institutet i samband med avveckling av kundens värdepappersaffärer även omfattar sådana sanktionsavgifter för försenad leverans som regleras i EU:s förordning (EU) 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling. I depåavtalen har förtydligats att institutet även kan komma att påföra kunden andra kostnader som institutet debiteras av annan i samband med avveckling av finansiella instrument.
- Att institutet kan komma att fördela ut sanktionsavgifter som institutet mottagit från en värdepapperscentral till berörda kunder när och på det sätt institutet bedömer som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med iakttagande av kundens intresse, storleken på avgiften och förseningens inverkan på kunden.
- Att kunden, efter särskild överenskommelse med institutet, kan utföra köp, försäljning eller andra uppdrag avseende handel med finansiella instrument hos ett annat institut för registrering i kundens depå och anslutna konton. Det är då kundens ansvar att säkerställa att uppdrag om att utföra clearing och avveckling lämnas till institutet i god tid och att institutet förses med nödvändiga uppgifter om transaktionen samt att övriga förutsättningar för att utföra uppdraget föreligger.
- Att institutet kan komma att preliminärboka berörd affär med finansiella instrument på kundens depå respektive konto redan vid affärsavslutet, kundens möjlighet att disponera över preliminärbokade finansiella instrument respektive likvider före den slutliga avvecklingen samt institutets rätt att begränsa sådan disponering för kunden.

¹ Att berörda parter ska genomföra affären genom ersättningsköp gäller från det att de bestämmelserna i EU:s förordning (EU) 2018/1229 om avvecklingsdisciplin träder i kraft. Vid tidpunkten för godkännandet av denna version av de allmänna bestämmelserna i januari 2022 pågår en översyn av den aktuella förordningen och reglerna om ersättningsköp har ännu inte trätt i kraft.

- Att kunden är skyldig att se till att de finansiella instrument som kunden gett institutet i uppdrag att sälja finns fritt tillgängliga för institutet på avvecklingsdagen och att det finns tillräckligt med medel på kontot för att avveckla kundens inköpta finansiella instrument, samt institutet rätt att avveckla kundens affärer med finansiella instrument även om kunden inte hållit berörda finansiella instrument fritt tillgängliga för institutet eller tillräckliga medel finns på kontot.

I EU:s förordning (EU) 2018/1229 om avvecklingsdisciplin artikel 2, Åtgärder avseende professionella kunder och artikel 3, Åtgärder som avser icke-professionella kunder, finns bestämmelser om att värdepappersföretag och kunder ska utbyta viss skriftlig information som är relevant för avvecklingen av en transaktion. Inga särskilda tillägg har gjorts i de allmänna bestämmelserna för depå med anledning av dessa bestämmelser.

Ändringarna som beslutades den 26 april består i huvudsak av följande:

- I avsnitt B.2, *Svenska finansiella instrument*, har det förtydligats att institutet har en rätt, men inte en skyldighet, att vidta vissa åtgärder för kundens räkning, förutsatt att kunden institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse.
- I avsnitt B.3, *Utländska finansiella instrument*, har det förtydligats att institutet inte åtar sig att genomföra rösträtsregistreringar inför bolagsstämma om inte institutet särskilt informerat kunden om det. Det innebär att kunden inte kommer att kunna rösta på bolagsstämma om inte institutet informerat kunden om institutets avsikt att tillhandahålla hjälp med rösträtsregistrering.
- I avsnitt G.2, *Meddelanden m.m.*, har bestämmelsen om meddelanden från institutet ändrats så att det blir möjligt för institutet att lämna meddelanden till kunden via institutets internetjänst, e-post eller annan elektronisk kommunikation. Institutet kan fortfarande välja att istället lämna informationen med brev och en icke-professionell kund kan begära att sådan information ska ges enligt 9 kap. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, t ex information om institutet och dess tjänster samt kostnader förknippade med tjänsterna, även tillhandahålls kostnadsfritt på papper. Ändringen föranleds av den nya bestämmelsen i 9 kap. 19 a § i lagen om värdepappersmarknaden.
- I avsnitt G.7, *Kunds uppgiftsskyldighet och utlämnande av uppgift till annan*, har en bestämmelse om att institutet har rätt att begära att kunden lämnar den information och de uppgifter som enligt institutets bedömning är nödvändiga för att uppnå tillräcklig kundkännedom enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Vidare har det förtydligats att information som kund är skyldig att lämna på begäran av institutet även kan avse kundens bakomliggande kund, om kundens uppdrag till

instituttet avsett ett uppdrag för en kunds räkning samt att instituttet kan vara skyldigt att lämna uppgift om kundens (eller kundens kund) förhållanden på grund av uppdrag relaterat till de allmänna bestämmelserna till annan. Motsvarande förtydliganden har också lagts till i *Information till kund*, under rubriken *Utlämnande av information till annan*.

- I Avsnitt G.8, *Uppsägning*, har följande ändringar gjorts:
 - Att instituttet ska meddela uppsägning av avtalet per brev har strukits. Instituttet kan således säga upp avtalet på det sätt som instituttet lämnar meddelande till kunden enligt avsnitt G.2.
 - Instituttets rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan i särskilda fall har utvidgats till att omfatta bl.a. fall då kunden har lämnat oriktiga uppgifter i samband med att depån öppnades, instituttet inte har tillräcklig kundkännedom eller det finns misstanke om penningtvätt, det finns misstanke om att depån eller anslutna konton används för olaglig verksamhet, det är otillåtet för instituttet att tillhandahålla tjänsterna enligt lagstiftning i det land kunden bor i, flyttar till eller uppehåller sig i samt om kunden eller instituttet, direkt eller indirekt, kan bli föremål för eller påverkad av någon sanktion införd av FN, EU, USA, Storbritannien eller någon medlemsstat inom EES. Ändringarna föranleds i huvudsak av de senaste årens lagstiftnings- och rättsutveckling avseende bl.a. penningtvätt, tillhandahållande av tjänster till personer i tredje länder och internationella sanktioner.
 - I de fall instituttet har en rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan får instituttet också använda sig av den mindre inverkan rätten att spärra kundens depå (och, för depå-/kontoavtalet, anslutna konton). Om det enligt instituttets bedömning är praktiskt möjligt och lämpligt ska kunden informeras i förväg om ett beslut om att spärra depån (och anslutna konton).
 - Vid regleringen av förpliktelser efter att avtalet har sagts upp införs en rätt för instituttet att på det sätt instituttet finner lämpligt, sälja eller på annat sätt avveckla värdepapper på depån vid tidpunkt som instituttet väljer och, om värdepapperen saknar värde, låta förstöra respektive avregistrera dessa. Vid försäljning av värdepapper ska instituttet förfara med normal aktsamhet.
 - Vid regleringen av förpliktelser efter att avtalet har sagts upp gäller avseende belopp från försäljning eller avveckling av värdepapper (depåavtalet), respektive pengar på konton som är anslutna till depån (depå-/kontoavtalet) att instituttet får, om det är möjligt: a) sätta in beloppet på konto som kunden har hos instituttet, b) för kundens räkning öppna konto i instituttet och betalas ut pengarna dit, eller c) betala ut beloppet till kunden enligt den betalningsrutin som instituttet tillämpar.
- Informationen om vilket belopp insättningsgarantin omfattar har uppdaterats.